

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. februar 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: PENO
Sagsnr.: 2021-187-0043
Dok.: 2301045

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 59 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logging) mv.) (L 93), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. januar 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 59 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) mv.) (L 93)

”Vil ministeren yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der medfører, at udlevering af trafik- og lokaliseringsdata til politiet altid sker efter retsplejelovens § 804 a, uanset årsagen til lagringen?”

Svar:

1. Justitsministeriet forstår spørgsmålet således, at der ønskes teknisk bistand til et ændringsforslag, hvorefter trafik- og lokaliseringsdata altid skal udleveres efter den foreslåede § 804 a i retsplejeloven, uanset om oplysningerne er registrerings- og opbevaringspligtige efter de foreslåede §§ 786 a-786 e eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser. Et ændringsforslag vil kunne formuleres som anført nederst i denne besvarelse.

Regeringen kan ikke støtte ændringsforslaget.

Justitsministeriet skal bemærke, at retsplejelovens regler om adgang til trafik- og lokaliseringsdata bygger på en sondring mellem, om der sker et indgreb i en kommunikationskanal (indgreb i meddelelshemmeligheden) eller ikke (edition mv.).

Den ønskede ændring vil indebære, at pålæg om udlevering af visse oplysninger flyttes fra reglerne om indgreb i meddelelshemmeligheden mv. til reglerne om edition. Herved ændres der på den grundlæggende systematik i retsplejeloven, således at lovens samlede regulering af edition kommer til at gælde for indgreb, der sker i en kommunikationskanal, og som hidtil har været reguleret af reglerne om indgreb i meddelelshemmeligheden.

Justitsministeriet har ikke på den korte tid, der har været til rådighed til udarbejdelse af dette ændringsforslag, kunnet danne sig et fuldt overblik over konsekvenserne af ændringsforslaget, herunder for politiet, anklagemyndigheden og udbyderne.

Som tidligere oplyst forventes det, at Strafferetsplejeudvalget vil blive nedsat inden for kort tid mhp. at modernisere og fremtidssikre retsplejelovens

regler om tvangsindgreb. Der henvises til den kommenterede høringsoversigt (L 93, bilag 1), s. 92. En mere grundlæggende ændring af systematikken i retsplejelovens regler om tvangsindgreb bør efter Justitsministeriets opfattelse afvente dette arbejde.

2. Ændringsforslaget vil kunne formuleres på følgende måde:

**”Ændringsforslag
til
lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (L 93)**

Af (...), tiltrådt af (...):

Til § 1

1) *Nr. 1* affattes således:

»I § 780 indsættes efter stk. 2 som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Dette kapitel gælder ikke for indhentning af trafik- og lokaliseringsdata.««

[Anvendelse af retsplejelovens kapitel 74 på udlevering af trafik- og lokaliseringsdata.]

2) *Nr. 2* udgår.

[Anvendelse af retsplejelovens kapitel 74 på udlevering af trafik- og lokaliseringsdata.]

3) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 801 indsættes efter stk. 3 som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Uanset stk. 3, 1. pkt., gælder dette kapitel for udlevering af trafik- og lokaliseringsdata.««

[Anvendelse af retsplejelovens kapitel 74 på udlevering af trafik- og lokaliseringsdata.]

4) I den under *nr. 12* foreslåede § 804 a ændres »oplysninger, der er registrerings- og opbevaringspligtige efter §§ 786 a-786 e eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser,« til: »trafik- og lokaliseringsdata«.

[Anvendelse af retsplejelovens kapitel 74 på udlevering af trafik- og lokaliseringsdata.]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslagets § 1, *nr. 1*, foreslås en nyaffattelse af lovforslagets § 1, *nr. 1*, således, at der i retsplejelovens § 780 indsættes et nyt *stk. 3*, hvorefter reglerne i lovens kapitel 71 om indgreb i meddelelseshemmeligheden ikke gælder for indhentning af trafik- og lokaliseringsdata.

Ændringen vil navnlig have betydning for reglerne om teleoplysning og udvidet teleoplysning, jf. § 780, *stk. 1*, hhv. *nr. 3* og *4*, der efter gældende ret anvendes til at pålægge udbydere at udlevere visse former for trafik- og lokaliseringsdata, f.eks. oplysninger om hvilke kommunikationsapparater, der har været sat i forbindelse med en mobiltelefon.

»Trafikdata« forstås på samme måde som anført i pkt. 3.1.3.4 i det fremsatte lovforslags almindelige bemærkninger, jf. også pkt. 3.2.3.3 i det fremsatte lovforslags almindelige bemærkninger.

Ved »lokaliseringsdata« forstås oplysninger om, hvor et kommunikationsapparat befinder sig eller har befundet sig i forbindelse med aktiv brug, eller hvor apparatet har befundet sig ved signalering til mobilnetværket, selvom apparatet ikke aktivt har været anvendt, i det omfang disse oplysninger ikke falder ind under lovforslagets definition af »trafikdata«, jf. ovenfor. Det bemærkes, at definitionen dermed er uafhængig af definitionen af lokaliseringsdata i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor.

Det bemærkes, at på teknologiens nuværende stadie vil »lokaliseringsdata« bl.a. omfatte lokaliseringsdata i forbindelse med internetbrug (mobildata) og lokaliseringsdata fra telefoner, der signalerer til mobilnetværket, selv om telefonen ikke aktivt anvendes (allerede registrerede lokaliseringsdata). Det afgørende for, om oplysningerne vil skulle anses som »lokaliseringsdata« omfattet af den foreslåede bestemmelse, er ikke, hvordan oplysningerne er blevet genereret fra kommunikationsapparatet, men om oplysningerne fra kommunikationsapparatet viser, hvor apparatet befinder eller har befundet sig.

Ændringen vil navnlig have den konsekvens, at reglerne i retsplejelovens kapitel 71 ikke vil gælde for pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata. I stedet vil pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata, kunne meddeles efter reglerne i lovens kapitel 74 om beslaglæggelse og edition.

Ændringen skal ses i sammenhæng med ændringsforslagets § 1, nr. 3, hvorved der foreslås indsat et stk. 4 i retsplejelovens § 801, hvorefter lovens kapitel 74 fremover vil skulle anvendes på pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata, samt den med ændringsforslagets § 1, nr. 4, foreslåede ændring af § 804 a om pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata.

Til nr. 2

Med § 1, nr. 2, i det fremsatte lovforslag, foreslås en ny § 781 a, hvorved der indføres et særskilt kriminalitetskrav for så vidt angår indgreb i meddelelseshemmeligheden i form af teleoplysning og udvidet teleoplysning ved pålæg om udlevering af oplysninger, der er registrerings- og opbevaringspligtige efter lovforslagets §§ 786 a-786 e eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser.

Med ændringsforslagets § 1, nr. 2, foreslås det, at den foreslåede § 781 a i retsplejeloven i udgår af lovforslaget.

Ændringen skal ses i sammenhæng med, at pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata, herunder oplysninger der er registrerings- og opbevaringspligtige, fremover vil skulle meddeles efter retsplejelovens kapitel 74, jf. ændringsforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 3

Efter retsplejelovens § 801, stk. 3, 1. pkt., gælder lovens kapitel 71 om indgreb i meddelelseshemmeligheden for udlevering af breve, telegrammer og lignende under forsendelse samt om oplysning om forbindelse mellem telefoner mv. Lovens kapitel 74 om beslaglæggelse og edition kan derfor ikke anvendes til at pålægge udbydere at udlevere sådanne oplysninger.

Med ændringsforslagets § 1, nr. 3, foreslås det, at der efter lovforslagets § 1, nr. 10, indsættes et nyt nummer, der indsætter et *stk. 4* i retsplejelovens §

801, hvorefter reglerne i lovens kapitel 74, uanset § 801, stk. 3, 1. pkt., skal gælde for udlevering af trafik- og lokaliseringsdata.

Det foreslåede stk. 4 i retsplejelovens § 801, vil have den konsekvens, at lovens kapitel 74 i det hele vil finde anvendelse på trafik- og lokaliseringsdata.

»Trafikdata« forstås på samme måde som anført i pkt. 3.1.3.4 i det fremsatte lovforslags almindelige bemærkninger, jf. også pkt. 3.2.3.3 i det fremsatte lovforslags almindelige bemærkninger.

Ved »lokaliseringsdata« forstås oplysninger om, hvor et kommunikationsapparat befinder sig eller har befundet sig i forbindelse med aktiv brug, eller hvor apparatet har befundet sig ved signalering til mobilnetværket, selvom apparatet ikke aktivt har været anvendt, i det omfang disse oplysninger ikke falder ind under lovforslagets definition af »trafikdata«, jf. ovenfor. Det bemærkes, at definitionen dermed er uafhængig af definitionen af lokaliseringsdata i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor.

Det bemærkes, at på teknologiens nuværende stadie vil »lokaliseringsdata« bl.a. omfatte lokaliseringsdata i forbindelse med internetbrug (mobildata) og lokaliseringsdata fra telefoner, der signalerer til mobilnetværket, selv om telefonen ikke aktivt anvendes (allerede registrerede lokaliseringsdata). Det afgørende for, om oplysningerne vil skulle anses som »lokaliseringsdata« omfattet af den foreslåede bestemmelse, er ikke, hvordan oplysningerne er blevet genereret fra kommunikationsapparatet, men om oplysningerne fra kommunikationsapparatet viser, hvor apparatet befinder eller har befundet sig.

Til nr. 4

Med § 1, nr. 12, i det fremsatte lovforslag foreslås en ny § 804 a, hvorved der indføres et særskilt kriminalitetskrav for så vidt angår pålæg om edition af oplysninger, der er registrerings- og opbevaringspligtige efter lovforslagets §§ 786 a-786 e eller efter pålæg eller regler udstedt i medfør af disse bestemmelser.

Med ændringsforslagets § 1, *nr. 4*, foreslås det, at den foreslåede § 804 a i retsplejeloven ændres, således at den vedrører pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata generelt, uanset om der er tale om registrerings- og opbevaringspligtigt data.

»Trafikdata« forstås på samme måde som anført i pkt. 3.1.3.4 i det fremsatte lovforslags almindelige bemærkninger, jf. også pkt. 3.2.3.3 i det fremsatte lovforslags almindelige bemærkninger.

Ved »lokaliseringsdata« oplysninger om, hvor et kommunikationsapparat befinder sig eller har befundet sig i forbindelse med aktiv brug, eller hvor apparatet har befundet sig ved signalering til mobilnetværket, selvom apparatet ikke aktivt har været anvendt, i det omfang disse oplysninger ikke falder ind under lovforslagets definition af »trafikdata«, jf. ovenfor. Det bemærkes, at definitionen dermed er uafhængig af definitionen af lokaliseringsdata i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor.

Det bemærkes, at på teknologiens nuværende stadie vil »lokaliseringsdata« bl.a. omfatte lokaliseringsdata i forbindelse med internetbrug (mobildata) og lokaliseringsdata fra telefoner, der signalerer til mobilnetværket, selv om telefonen ikke aktivt anvendes (allerede registrerede lokaliseringsdata). Det afgørende for, om oplysningerne vil skulle anses som »lokaliseringsdata« omfattet af den foreslåede bestemmelse, er ikke, hvordan oplysningerne er blevet genereret fra kommunikationsapparatet, men om oplysningerne fra kommunikationsapparatet viser, hvor apparatet befinder sig eller har befundet sig.

Ændringen vil navnlig have den konsekvens, at pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata vil kunne meddeles efter den foreslåede bestemmelse, hvis efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 3 år eller derover, en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, en overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 2, § 125, § 127, stk. 1, § 235, § 266 eller § 281, en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1-5, en krænkelse eller overtrædelse som er omfattet af § 781, stk. 2 eller 3, eller en lovovertrædelse omfattet af straffelovens § 81 a.

Ændringen vil sammen med den med ændringsforslagets § 1, nr. 1, foreslåede ændring af retsplejelovens § 780 f.eks. have den konsekvens, at et pålæg til en udbyder om at udlevere oplysninger om, hvilke kommunikationsapparater, der har været sat i forbindelse med en mobiltelefon fremover vil skulle ske efter reglerne om edition og ikke efter reglerne om teleoplysning.

Udvidelsen af den foreslåede § 804 a til at omfatte trafik- og lokaliseringsdata generelt vil derudover have den konsekvens, at et pålæg til udbydere om f.eks. udlevering oplysninger om, hvorvidt en telefon signalerer til mobilnetværket, selv om telefonen ikke aktivt anvendes på det pågældende tidspunkt (ofte kaldet » allerede registreret lokaliseringsdata«) kun vil kunne meddeles, hvis kriminalitetskravet i den foreslåede § 804 a er opfyldt.

Ændringen vil endvidere have den konsekvens, at der ved pålæg om udlevering af trafik- og lokaliseringsdata efter den foreslåede § 804 a i retsplejeloven bl.a. vil skulle beskikkes en indgrebsadvokat for den, som oplysningerne vedrører, jf. det med lovforslagets § 1, nr. 13, foreslåede nye stk. 10 i § 806.